

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
26/2114- NBE

Dato
29.04.2026

Uttalelse til Dokument 8: 245 S (2025-2026) Representantforslag om utvidet forbud mot bruk av heldekkende ansiktsplagg

Jeg viser til justiskomiteens brev 8. april 2026 med anmodning om departementets uttalelse i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:245 S (2025–2026) *Representantforslag om utvidet forbud mot bruk av heldekkende ansiktsplagg*.

I representantforslaget tar forslagsstillerne til orde for å innføre et forbud mot bruk av burka, nikab og andre heldekkende ansiktsplagg på offentlige steder i hele Norge. Som forslagsstillerne nevner, har stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer også nylig bedt om min vurdering av et slikt forbud i spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 857, se Dokument nr. 15:857 (2025–2026). Spørsmålet ble besvart 5. januar 2026.

Et forbud mot bruk av heldekkende ansiktsplagg har en side til religionsfriheten, som er vernet av Grunnloven § 16, den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) artikkel 9, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 18 og barnekonvensjonen artikkel 14. Som forslagsstillerne påpeker, har Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) i flere saker kommet til at ulike staters forbud mot heldekkende ansiktsplagg ikke strider mot retten til religionsfrihet etter EMK, se blant annet EMDs storkammerdom 1. juli 2014 i saken *S.A.S mot Frankrike*. For å være i tråd med konvensjonen må imidlertid et slikt forbud forfølge et formål som er legitimt etter EMK, for eksempel beskyttelse av andres rettigheter og friheter eller hensynet til offentlig trygghet eller orden, og forbudet må blant annet være egnet til å oppnå formålet og være forholdsmessig.

FNs menneskerettighetskomité, som overvåker statenes gjennomføring av SP, har valgt en annen tilnærming enn EMD til forbud mot religiøst betingede hodeplagg. I 2018

behandlet menneskerettskomiteen to individklager om Frankrikes forbud mot bruk av heldekkende ansiktsplagg på offentlig sted. Komiteen kom i disse sakene til at det franske forbudet var i strid med blant annet retten til religionsfrihet etter konvensjonen artikkel 18. Komiteen la til grunn at forbudet på en uforholdsmessig måte grep inn i klagerens rett til å gi uttrykk for sin religiøse overbevisning, og at Frankrike ikke i tilstrekkelig grad hadde begrunnet hvorfor det var nødvendig å forby slike ansiktsplagg. Komiteen anerkjente at stater i visse sammenhenger må kunne kreve at personer viser ansiktet sitt for identifikasjonsformål, men mente at et generelt forbud mot bruk av heldekkende ansiktsplagg var for vidtrekkende for et slikt formål.

Det vil måtte vurderes grundig om et eventuelt forbud mot heldekkende ansiktsplagg i Norge vil være forenlig med retten til religionsfrihet etter EMK artikkel 9 og SP artikkel 18, herunder hvilken betydning det skal tillegges at FNs menneskerettighetskomité har kommet til at Frankrikes forbud er i strid med konvensjonen. Et straffesanksjonert forbud er et inngripende tiltak, som bare bør benyttes der det er et reelt behov for et slikt virkemiddel. Jeg stiller spørsmål om behovet for et slikt forbud i Norge kan begrunnes tilstrekkelig. Bruk av heldekkende ansiktsplagg er et fenomen som synes å ha svært begrenset utbredelse i Norge i dag. Vi har allerede forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager og utdanningsinstitusjoner, som er begrunnet i behovet for kommunikasjon og samhandling i opplærings- og undervisningssituasjonen.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur